

eisdem delegatis modo predicto de consan. z affi. c. i. de
offi. dele. si pro debilitate z ibi per Inno. z Jo. an. z ob
hoc inuentum fuit officium assessorum ut per eorum peritiam
succurrerent habentibus ordinariam vel delegatam iurisdic-
tionem legum ignaris ut p3 in toto titulo de offi. as. C. z ff.
quod quisq3 iur. l. hoc edicto z no. in. l. i. C. de sen. experi.
reci. Pro hac parte facit q3 z imperiti debent eoz con-
scientiam iuxta periti consilium informare de sen. excō. c.
inquisitionis nec est turpe quod imperitus querat z seq3
consilium periti. C. de inge. man. l. si omnia de offi. deleg.
prudentiam quinimo imputatur ei qui non est ad plenum
edoctus si doctores non consuluit z eoz consilium non seq3
tur. ff. de bo. pos. l. in bonorum facit de rescriptis. c. statutū
§. assessorem. l. vi. credendum est enim peritis in arte. C.
de re mili. l. semel. l. x. in cor. de non ali. §. quod autē. ff. si
mes. fal. mo. vi. circa prin. C. de fide instr. l. cōparitiones
Si igitur sequi consilium peritorum nedum honestum s3
necessarium reputat cur non teneat compromissum cum
modificazione predicta non videt consonū ratio z maxi-
me cum religiosi conscientia exquirenda est solent enim
religiosi deo dediti esse principes conscientie puritatis ma-
xime in imitantibus regulam beati confessoris qui volens
dei uestigia imitari seipsum exinanivit z sue regule institu-
ta omnia in altissima paupertate fundavit ut in cle. exiui d
paradiso de uer. fig. z in extrava. exijt qui seminar quā pu-
ritatem conscientie nedum iudices sequi tenent ut in cor.
ut iudi. sine quoq3 suffrag. z in cor. insiuran. quod presta.
ab his imo etiā arbiter cum arbitraria sit ad instar iudicio-
rum redacta ut. l. i. ff. de arbi. z male iudicantes ita faciūt
iuramentum suum ut iudices ut. C. de pac. l. si quis incōscribēdo
ad fi. z multum est fauendum cōpromittentibus in hac p-
te qui obmissio iuris rigore sub quo multotiens uebemen-
ter erratur ut. ff. de uer. ob. l. si seruum stichum. §. sequitur
uer. excelsus adolescens scribit per hanc enim puritatem
conscientie animarum saluti succurrit. Circa quarum sa-
lutem nedum summi pontifices romanoz cesares summo stu-
dio intenderant ut p3 in titulo de mona. circa pn. z in plu-
ribus. §. illius ti. z in ti. de san. epi. z in cor. senicas nō so-
lum z c. z in deō ti. insiuran. quod presta. ab his. Pro
hac parte adduco de cōm Jo. an. in additionibus spec. in ti.
de arbitro. §. sequitur uer. quid si dicat ubi expresse viciis
q3 consuetudo approbat talia cōpromissa ualere q3 nō p-
nunciet per arbitrum prout certus uel incertus iure peritū
consulet. Idē etiā fuit opi. quid. de suza. in. l. item si unus
§. pōp. ff. de arbi. Pro hoc facit potissime quia de cōm cō-
promissum non fuit factum in dictum ofim Ciprianus et
etiam simpliciter ut arbitrum imo etiam z ut arbitratorem
z bonum virū quod quidē cōpromissum vim trāfactionis
obinet pro eo q3 per ipsum laudabit in corpore ut off. iudi.
§. si uero cōtingerit. Constat autē trāfactiones z pacta re-
gulari z modificari posse ad arbitrium tertij. C. de cōtrahē.
emp. l. si. de uer. ob. l. cū stipulatus sum mihi a pculo. ff. lo-
cati. l. si merces in principio in sti. loca. §. si merces. Pro hoc
facit q3 arbitrator postergato rigore viā veritatis z equi-
tatis assumendo gloria z honore dignus est ut. l. si socie-
tate. §. arbitroz. ff. p so. nō autē indicare quis magis eque
pōt preterq3 puram conscientiam imitando contra quā ois
edificans in gehēnā edificat. xxvii. q. i. §. ex his cuius con-
scientie solus deus est psecutor z qua conscientia declara-
ta nemo referre pōt qōem fm Jo. an. in. d. c. statutū. §. in
super in uer. relinqua l3 prouerbior. xxvii. c. scriptam sit
quod quomodo in aqua resplendent uultum respicientiuz
sic z corda hominum manifesta sunt prudentibus. In cō-
trarium quod non teneat compromissum quo assumptus
in arbitrum scōm alienum consilium cogitur iudicare pro-
batur. l. ratione z auctoritatibus. l. probatur in. d. l. Item
si unus. §. pomp. uer. z puto ubi expresse littera dicit tale
arbitrium non tenere. Per rationes probat quia natura
arbitri hoc est quod libera arbitri sit facultas quā senten-
tiam ferre uellit ut patet in dicto uer. hic autem nullā h3 li-
beram facultatem imo est hic totū oppositū cum ad certaz
ferendā sententiā partes eum astringere uoluerint hinc d
scendit q3 ad pretore non pnet arbitrum cōpellere quales
sententiam ipse ferat sed ut ferat. Idē etiā descendit q3
in arbitrum cōpromitti nō pōt ut arbiter certā ferat sentē-
tiam imo tunc cōpromissum est nullum nec sententiā fer-
re cogendus est ex quo nullum habet arbitrium aut facul-
tatem pnuiciandi hoc uel illud tex. est. ff. de arbi. l. qualē.

Probat ratione fortissima q3 si dicimus arbitrium tene-
re ergo dicimus cum necessario cōpelli iudicare ergo cō-
pellendus erit ferre illam sententiā quā tertius declarauit
rit z secundum ipsius tertij conscientiam quā cōtingere po-
terit esse directo oppositam z cōtrariam conscientie arbi-
tri que forsan erit melior z iustior z sic compelleret ar-
biter delinquere contra suam conscientiam iudicando. talis
ergo adiectio directo bonis moribus cōtradicit si quis re-
cte consideret z per hoc apparet respōsum ad rationes p-
dictas in conscientie puritate fundatas. Pro hoc q3 ta-
lis pactio est directe contra substantiam cōpromissū ut pa-
tet ex predictis non potest dictum cōpromissum in aliam
speciem cōtractus transire. vnde dicta adiectio cōpromis-
sum viciat aut non viciatur ex quo est contra substantiam ut
est dictum. ff. de usu. z ha. l. per seruum. §. i. cōiuncta glo.
in ver. z no. hoc mirabile ubi tenet secundum opi. Jo. q3 si
quis religionem ingreditur cū pacto reservationis bono-
rum eodem contextu facto q3 viciatur ingressus eo q3 de
substantia regule pfitentium est carere proprio. vnde hec
carentia potentissima pars principalis fundamēte regule
est. Et ideo cum cōtineat talis ingressus repugnātiā cir-
ca id in quo principale fundamētum regule consistit vicia-
tur ingressus z hanc opi. tenent Lano. de statu. mona. c.
ij. in glo. z ibi per Jo. an. de cōdi. apo. c. vlti. z extra qui
cleri. uel uonen. c. fi. Idē tamen decisioni q3 reserva-
tio viciat non aut ingressus eodem modo hic viciat pa-
ctum appositū q3 iudicatur secundum conscientiam tertij cō-
promissum aut teneat sicut pactum nō fuisset appositū z
sic teneat sine pacto tenuit expresse Jo. an. de ingressu in
c. insinuante qui cleri. uel uonen. Idē tenuerūt Vinc.
Bos. z Host. ibi idem. Ly. C. de sacrosan. eccle. autem.
ingressi ibi etiam glo. idē sentire videt q3 viciatur pactū
z nō ingressus z eadem ratione sic videt pactum cōpro-
missum autem ut dictū est teneat simpliciter sine pacto p-
hoc facit. ff. de peti. here. l. si ita quis heres in vlti. car. ubi
voluntas testatoris testamētum nō impedit l3 quo ad ali-
quid voluerit decedere intestatus valet igitur testamentū
z reservatio viciatur pro hoc q3 pacta z compromissum
sunt seperabilia cum stare possit compromissum sine pa-
cto. vnde vnum non debet alterum viciare ut in. c. vtile p-
inutile de regu. iur. l. vi. z ibi per Dy. z est viā brocardi
ca z per cōsequens nō insisto in ea q3 non oportet illam
decidi cum quantum attinet ad propositū questio inue-
niatur decisa. l. quod per obmissiones predicti pacti cōtra-
ctus sint nullus z vbiq3 cōtrahitur z per contractum
non obligatur quis deo sed solum homini cōtrahēdi pa-
ctum appositum cōtra contractus substantiam viciat illam
si transire nō potest in aliam contractus speciem sicut est
in proposito. ff. de precario. l. cum precario secus autē ubi
talis transitus est possibilis q3 tunc transferatur in aliam con-
tractus speciem cui magis adaptatur transitus ut. ff. d. do-
na. cau. moz. l. ubi donatur z ibi per Bar. cum ergo sub-
stantiale sit incompromisso a quo tota potestas arbitri or-
dinatur z fundatur q3 arbiter habeat liberas in pronun-
ciando habenas si cōtrarium actū est inter partes cōpro-
missum est nullum velut in substantiabus suis peccans z
istam partem expresse tenuit Bar. in. l. i. §. si plures. ff. de
exerci. in. vi. q. z hec est ueritas cum oporteat fm formā
compromissi arbitrum omnino sequi conscientiam tertij
equam uel iniquam ex quo post dictam conscientiam pate-
factam mala querelandi relinquatur occasio ut dictum est
z facit. ff. de do. pze. l. rheopompus. Ad ueroz antes
in themate nostro q3 recursum fuit ad conscientiam illius
qui est de ordine mendicantium que nec arbiter nec arbi-
trator esse potest nec executioni absq3 superioris licentia
de testa. si religiosus l. vi. nec vltimū principium habz aut
habere potest circa temporalia etiam secū habentia pieta-
tem amixtam ut. d. c. si religiosus z in clemen. exi. de pa-
ra. §. supfluitas autem ibi uel quecunq3 curiositas in hīs
sen atq3 quicunq3 non possit eorum professioni vel statui
cōuenire. vnde dixit Bar. in. d. §. si plures quod sicut exe-
cutor esse nō potest ita nec executoris consultor z d hoc
multum dolent fratres minores q3 saltem cōsultores exe-
cutorum testamentoz esse non potest. Eū igitur et cōsul-
tor aut sue conscientie declarator eē non possit z conscientiaz
pres declarare uoluerūt omnino apparet compromissum
nullum ex quo alter eorum qui declarare habent non est
capax. ff. de arbi. l. sed si in seruum in prin. Vtunc respō-
deo ad